

Dokumentation från workshop om finansiering av cykelinfrastruktur 16 maj

Sammanfattning

Alla grupper placerade en *"Gemensam finansieringsmodell för marknadsföring och cykelinfrastruktur"* högst upp. Det finns en stor enighet om att detta är det viktigaste nästa steget. Med en samordnad planering och finansieringsinitiativ inkl. steg 1 och 2-åtgärder kan satsningar på cykelinfrastruktur ges mycket högre samhällsnytta. En bakgrund till prioriteringen var otydligheter i dagens riktlinjer och tolkningar av regelverk för finansiering.

Figur 1. Diskussion om finansiering av cykelinfrastruktur på Sjöfartshuset den 16 maj 2018

"Utbildning till kvalificerad cykelplanerare" och *"En fullständig rapport över finansieringsbehov i riket"* var två andra åtgärder med hög prioritet. Ett syfte med utbildningssatsningar är att en kompetenshöjning gör det möjligt för kommuner att ställa krav på att en deltagande trafikplanerare i uppdrag ska vara kvalificerad cykelplanerare.

2. Resultat av övning 1: viktigt för mig och min organisation

Deltagarna fick i uppdrag att skriva ner frågor som var för viktiga för dem själva respektive deras organisation.

Frågeställning: Hur diskuteras behov av cykelinfrastruktur i din stad? Vad är viktigt för dig och er?

2.1. Viktigt för mig

Deltagarnas svar redovisas nedan, indelade i fem övergripande områden.

Finansiering helhetssyn

- Att diskussioner / planering utgår från verkliga behov snarare än att önska viss aktivitet.
- Tydligt sammanhållet cykelnät.
- Helhetstänk kring cykling.
- Finansiering av cykelinfrastruktur – mer – bättre – snabbare.
- Cykel blir eget trafikslag hos Trafikverket.
- Att spelreglerna för finansiering av cykelinfrastruktur förbättras så att fler kan få en bättre cykelupplevelse.

Vardag

- Året-runt möjlighet att cykla.
- Vardagscyklism
- Det ska vara enkelt och okomplicerat att cykla.

Multimodala resor / Kombinationsresor

- Möjlighet att ta cykeln på kollektivtrafik.

- Enkelt, smidigt och säkert!
- Cykel på tåg.
- Cykelparkering i bostaden / jobbet.

Trafiksäkerhet

- Trafiksäkerhetskultur.
- Breda cykelvägar
- Cykelvett hos bilförare
- Utbildning om säkerhet i trafiken.
- Skrap pina (Samma som stingpinne, att hålla 1,5 meter)
- Stopp för 2+1 vägar utan GC-väg.
- Trafiksäkerhet

Best practice

- Cykelinfrastruktur (dåliga vägar gör det svårt att cykla).
- Avskaffa begreppet "oskyddade trafikanter."
- Bygg enligt bästa (holländsk) praxis.
- Cykeltrafik prioriterat i hela organisationen bland många aktörer.

2.2. Viktigt för min organisation

Deltagarnas svar redovisas nedan, indelade i fem övergripande områden.

Finansiering

- Likställ cykelväg med väg juridiskt.
- Hållbara investeringar
- Möjlighet till medfinansiering av steg 1 och 2 för kommunerna.
- För att nå resultat behövs: Politik. Plan. Pengar.
- Krav på god cykelmiljö i alla vägprojekt utan särskild medfinansiering.
- Statlig finansiering av cyklingen mellan tätorter, även om ingen väg för bil finns intill.
- Uppdrag till Trafikverket att planera för cykel som eget trafikslag.
- Långsiktig finansiering för cykellobby.
- Att cykelinfrastruktur och cykelplanering behandlas med samma seriositet som vid finansiering av bil- och kollektivtrafik.
- Att investeringar prioriteras utifrån kostnadsnyttoeffekt.
- Nationellt cykelnät finansierat statligt 100%, som för väg.

Kunskap

- Kunskap om trafikplanering.
- Utvärdering och dokumentation av effekt.
- Kunskap om cyklingens positiva effekter: Hälsa. Yta. Ekonomi.
- Finansiering av cykelinfrastruktur – Vad? – Vem? – När? – Hur?

Samspel

- Är cyklist bättre bilförare (av alla bilister)? Trafikanter lär sig se andra möjligheter.
- Samspel i traifken. Att alla trafikslag har sin roll.
- Hur kan vi skapa ett vi på vägen när bilen är mycket större än cykel. Makt, status skapar rädsla, spelar det in stort?

Samarbete

- Relevant samhällsaktör/byggare
- Ta ett helhetsperspektiv på trafikplaneringen och bebyggelseplaneringen – tänk stadsbyggnad.
- Att få in cykelplanering som en stadsbyggnadsfråga – ”holistiska synen.”
- Hållbarhetsfokuset.
- Tid från Trafikverkets tjänstemän
- Ny tolkning av Trafikverket gällande funktionella sambandsprincipen.
- Samordning
- Tid – planering – samarbete.

Övrigt

- Tidsbesparing resor till möten
- Drastiskt minskade transportbehov = nytänk i regionplan.
- Attraktiv som arbetsgivare.
- Hur kan cykelskola till årskurs 3-5 bli lika viktig som simskola?

3. Övning 2: Lösningar på finansieringsutmaningen

Diskussion: Vad är statens roll framöver för att se till att infrastrukturinvesteringar inom cykel kan genomföras? Fungerar statens finansieringssystem väl eller behöver det förändras så att finansiering av cykelinfrastruktur underlättas?

Uppgift: Rangordna följande åtgärder:

- A. En fullständig rapport över finansieringsbehov i riket.
- B. Gemensam finansieringsmodell för marknadsföring och cykelinfrastruktur
- C. Uppdatering och kvalitetshöjning av befintliga cykelplaner för modern cykling
- D. En pott för att bygga om tåg så att man kan ta med cyklar
- E. Utbildning till kvalificerad cykelplanerare
- F. Gruppens förslag: _____

3.1. Resultat

Tabell 1 på nästa redovisar resultatet av rangordningen. Alla grupper placerar åtgärd "B Gemensam finansieringsmodell för marknadsföring och cykelinfrastruktur" högst upp. Det finns en stor enighet om att detta är det viktigaste nästa steget.

Gemensam finansieringsmodell för marknadsföring och cykelinfrastruktur

Med en samordnad planering och finansieringsinitiativ inkl. steg 1 och 2 kan satsningar på cykelinfrastruktur ges mycket högre samhällsnytta. Finansieringsmodellen visar på lyckade exempel och riktvärden för detta ska kunna samordnas.

En bakgrund till prioriteringen var otydligheter i dagens riktlinjer och tolkningar av regelverk för finansiering. Grupperna diskuterade också att det är betydelsefullt att skapa en fungerande finansiering för steg 1 och steg 2-åtgärder för att genomföra kostnadseffektiva transportåtgärder. Ny cykelvägar måste ofta marknadsföras för att människor ska upptäcka dem eftersom de inte upptäcker infrastrukturen själva. Detta särskilt när ny cykelinfrastruktur byggs separerat från bil- och kollektivtrafikstråk.

Tabell 1. Gruppernas rangordning av prioriterade åtgärder.

Grupp	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4	Grupp 5
Första prioritet	B	B **	B	A + B	B
Andra prioritet	E	A	E		C
Tredje prioritet	C	C	D	C + E	E
Fjärde prioritet	A	E	A	***	A ****
Femte prioritet	D *	D	C	D	D

Som visas i tabellen ovan var E. Utbildning till kvalificerad cykelplanerare och A. En fullständig rapport över finansieringsbehov i riket två åtgärder med hög prioritet. Ett syfte med utbildningssatsningar är att en kompetenshöjning gör det möjligt för kommuner att ställa krav på att en deltagande trafikplanerare i uppdrag ska vara kvalificerad cykelplanerare.

Gruppernas egna åtgärdsförslag redovisas som asterisker i tabellen ovan och var som följer:

* Öronmärkning till 5-10 %, åtminstone i detta akuta läge. Revidering av analysen av tidsvinster i samhällsnytta, inklusive hälsa och skadegörare. Använd kostnads/nyttokvot och prioritera därefter

** Mer pengar till cykel.

*** Nationellt låncykelsystem vid järnvägsstationer. Sektorsansvar för beteendepåverkande åtgärder.

**** Cykelförhandling om en flerårig pott till olika cykelprojekt (40% stat, 60% kommuner).

Bilaga 1. Program

WORKSHOP OM FINANSIERING AV CYKELINFRASTRUKTUR

Välkomna - det här händer under dagen

Jakob Hammarbäck, Trafikutredningsbyrån. *Jakob är ansvarig för fordonsdelning på Trafikutredningsbyrån med ett stort intresse för cykelpooler och planering för elcykling.*

Financing bicycle infrastructure: the role of the national government in Denmark

Zofia Jagielska, Veijdirektoratet, Danmark *Zofia Jagielska arbetar med planering av cykelinfrastruktur på nationell nivå på Veidirektoratet. Zofia är ansvarig för Danmarks årliga nationella konferens för cykelplanerare och har tidigare arbetat på Cykelkansliet i Köpenhamn. Kommentrar av Michael Koucky, VD på Koucky & Partners*

Cycling England och Amsterdams mobilitetsfond – hur gör britterna och holländarna för att satsa på cykling?

Pelle Envall, Trafikutredningsbyrån. *Pelle är VD på Trafikutredningsbyrån och arbetar med cykelinfrastruktur främst i nya stadsdelar. Han var koordinator för utvecklingsprojektet Cycity - från bilstad till cykelstad och även en drivande kraft i Stockholms stads satsning Pilotplats Cykel. Kommentrar av Per Ankersjö, A Beautiful Soup.*

Övning 1. Vad är viktigt för mig och min organisation?

Jakob Hammarbäck, Trafikutredningsbyrån.

Första omgången konverstationer

A. Lågt hängande frukter och ständiga förbättringar. Erfarenheter från 24 cykelplaner i Stockholms län. Marcus Finbom, Trafikutredningsbyrån.

B. Finansiering av steg 1 och 2-åtgärder. Fredrik Johansson, KTH

Lunch

I samband med lunch och fika finns en sista möjlighet att se CyCitys utställning Cykelstaden. Utställningen visades på Arkitektur och designcentrum i Stockholm sommaren 2014 och besöktes av drygt 12 700 personer

Andra omgången konverstationer

Övning 2. Lösningar på finansieringsutmaningen

Jakob Hammarbäck, Trafikutredningsbyrån.

Summering och nästa steg

Henrik Oretorp och Moa Rasmusson, Cykelstäderna